

Izhaja tedensko.
Poštnina plačana v gotovini.
Uredništvo: Narodni dom,
Tajništvo Narodno - socijalistične stranke. Telef. št. 77.
Inserati po dogovoru.

NOVA PRAVDA

Disorijentacija uradništva.

Vsekodan ve, kam spada. Celo naša kronska ve, da ne spada v Curih in beži brzih nog v domovino, da se ali odpočije, ali pa — pogine.

Le uradnik, Robot in Faraonski suženj blodi brez cilja, brez glave, brez misli in razuma okrog, se zaletava zdaj v to, zdaj v ono stranko, zdaj v posojilnico, zdaj v banko, zdaj v ptice Krokarje in Zerjave, zdaj v kapitaliste in verižnike »berače« itd.

Ko pa se oglašijo v njegovem želodu rezko brenče strune lakote, tedaj zgrabi za svojo študirano glavo, jo potrka in strese, kakor telefonist mikrofon, kadar mu noče funkcijonirati in hajdi v Mestni dom, Union ali kamor koli že, da v zadnjem trenutku v vsej nagoti mrzlice razodene z resolucijo merodajnim faktorjem, da je lačen, tako lačen, da bi srčno želet jesti...

Ko dobe merodajniki tako resolucijo v roke, skličejo takoj — seveda iz formalnosti — protidraginjsko anketo — obstoječo iz njih gospoj dam in različnih nikdar lačnih (tudi nikdar sitih) bi bilo prav — če poslana resolucija odgovarja dejstvu. Določi se odbor (ki je pa še bolj tajen), če romajo — kaj? — zahteve v koš ali v humorističen register... Razglaši se pa, da se bo storilo vse, karkoli bo mogoče, za — no, za koga? — za izvozničarje in verižnike...

Saj mi ne boš oponiral, dragi čitatelj, kajneda ne? Protesti, shodi, grožnje itd. se ne vrše vsakih šest let; tekem treh let jih imas povprečno vsakih 14 dni; z duševnega stališča sploh govoriti ne moremo, ker tu je revolucija; ne iz naše duše prerojena, temveč le posledice naših »talentov« — voditeljev in državotvorcev. Tako je! mi boš pritrdil, če si malo samsvoj; če pa ne, pa boječe in plaho v svojem srcu. Lahko pa poveš na glas. Poln želodec se in se mora ozirati na red in zakon, prazen, t. j. lakota, ta ne pozna gospoda nad seboj, ta je popolna nihilistinja.

Kadar greš v knjigovodstvo po prednjem poglej tri leta nazaj uspeh svojih rok, ki se glasi: minus, minus, minus. V opombi: v maju mi je umrla žena na sušici, v aprili istega leta, otročiček, del mojega srca, v avgustu drugi, v decembri tretji, vsi na sušici...

O jojmine!

Pa sem čital cel kup protjetičnih brošur in se tudi zdravim po teh. Od renomiranih zdravnikov so. Jaz jim zaupam.

Prav in lepo od tebe, dragi čitatelj! Poznaš tudi zdravniški recept? Saj ga gotovo vsebujejo protjetične brošurce.

Zgodaj spat, pozno vstati. Zajuterk jajčka in čez nekaj časa mleko (ena četrtina do ene tretjine litra), drugi zajuterk ob 10 urah: ena četrtina do pol litra mleka ali kakao, bel kruh z maslom, 1 jajce. Obed ob pol 13: juha — meso ali pečenka — eventualno še druga mesnata jed — prikuha in krompir — kompot ali salata — močnata jed in sadje. En četrta litra piva ali kozarec vina z mineralno vodo. Mała južina ob 16. urah: Kava, čaj ali kakao z mlekom (ena četrtina ali pol litra), bel kruh z maslom, 2 jajca. Prva večerja ob 19. urah: Juha — mrzlo ali pa toplo meso — jajčnata jed ali pa sir s kruhom. Kozarec vina. Druga večerja ob 21. urah: En četrta ali eno tretjino litra mleka ali pa kakao. Poleg tega zdravilo: 1. Kreosot, gua jacetin, arzenik, ribje olje. 3. gvajakol, ſirolin, thiokol, enzytol. 2. Kreosotal, duotal, krepolgan. Vse po brošurici M. U. Dr. Pečnika, če sem kaj spustil tudi mogoče.

Se ti sline cedijo pri tako krasnemu receptu, kajne? Se tudi meni in še maršikom zdravemu. Če pa začneš računati in še morda za več oseb, tedaj dobis lepo vsotico, ki daleč, daleč presega tvoje mesečne prejemke. Torej zaključek recepta bi bil: če si bolan pogini, tvoje delavno moč smo kar najbolje izrabili...

Moramo pa biti z ozirom na imperijalistične težnje in kapitalizma naših

Interesantna bi tudi bila statistika uradniške umrljivosti, ki bi pa že neprijetno dregnila naše voditelje.

Žalostno sicer, pa kakor smo si postali, tako ležimo. Če nam je dober ciganski šotor, bo tudi Beograd skrbel zato, da nas nihče ne drami. In posledica tega, t. j. naše indolentne zaspanski in malomarnosti bo, da nas bodo začeli pravomočno prodajati verižniki, kakor vsake druge pridelke, kakor vsa druga špekulativna sredstva, ker mrtva stvar je brez zaščite, je pač blago.

Naši predstavniki, tako prejšnji umrle Avstrije, kakor današnji, so izrabili čas, da so nas še bolj razdvojili in oslabili od preteklosti; umetno so nam vrgli kinko idealizma in patriotizma na obraz in jo namazali z najpestrejšimi obljubami.

Pa vkljub zaspanski in malomarnosti, sem vendar našel živo iskro, iskro, ki je zmožna, da vzgori in vzplamt v svetel, zareč plamen, plamen, ki bo osvetlil majko — Jugoslavijo z svetobo, pred katero bodo popadali bledi in prestrašeni vsi čuvaji — verižniki, špekulant, izvozničarji, goljufi in oderuh, kakor straža ob Kristusovem vstajenju. Ne samo upam, trdno sem prepričan, da ta iskra ne bo in ne more več ugasniti, temveč zбудi vse, ki se šele dramijo ali pa še trdno spe.

In ta iskra bo pokazala tudi uradniku, jasno in razločno pot do cilja, ga dvignila iz cestnega jarka, kjer ga je prehitela noč in ga vrgla v njega salousko oblečenega, z rokavicami in cilindrom in samo dvignila, jih že dviguje, že vstajajo, že gredo, že sledijo cilju, ki je edina rešitev za njih, za narod, za državo. In ta cilj je, vzbujajoča se zavest, da je človek, da je delavec, da ga je več, kot gospodarjev, ki mu niti drobtinic iz svoje bogatoobložene inize ne privoščijo in jih rajši vrže psom in perjadi ali jih da pomesti v smeti. Zaveda se, da je član človeške družbe in vreden vsega njenega dostojanstva, da mora tudi on uživati pridnost svojih rok in žeti njihov uspeh, zaveda se vedno bolj in bolj — socijalizma. To je rešitev za vse, to je bodočnost — strah in groza kapitalizma. Pa to še ni popolen strah, ker še vedno upa, da ima tako močne vajeti, da ne bo našel pot med manuelne delavce. A tudi ta up, mislim, da ga kmalu pusti, kajti precej si že segata v roke in vedno bolj osuplo se vprašnjeta, kako da že prej nista prisla do prepričanja, da sta oba delavca, da oba nosita življenje v rokah in z rokami, da so njih težnje povsem jednakne in cilj isti.

Manuelni delavec, ki je bil v preteklosti še bolj izkoriscen, kakor danes, se socijalizmu že celo vrsto let zaveda, dočim inteligenți niso mogli iz slepila kapitalala, posedujočih.

Danes pa so se razmire temeljito zasukale; skupno z manuelnim delavcem sta osvobodila našo zemljo robstva, v najtežjih urah in najslabšem položaju sta se našla, vzklopilo je prijateljstvo, postala kolegialnost, ki prehaja v ljubezen.

Ko pa povesta svetu, da sta eno, da sta srčna žila države, da se razgrne na vse državljanje jednake pravice, jednake dolžnosti, tedaj bodo farizeji zbežali s svojimi mošnjički iz templja, se skrili in noč jih bo pobrala. — Tedaj je konec rapaljskih pogodb, koroški plebiscit neveljaven, Banat jugoslovanski in vsak košček slovanske zemlje vrnjen materi Slaviji.

Naša krona ne bo več strahopetna na tujih borzah, ampak bo kazala tako samozavest, kakor njen narod v domovini!

Naš delavec, tako duševni, kakor manuelni bo gospod, tujec hlapec, svoje pridelke bo sam spravljal, sam delil ter z sokolovim očesom čeval svojo mater Jugoslavijo pred zločinci...

Moramo pa biti z ozirom na imperijalistične težnje in kapitalizma naših

sosedov narodni in izbegavajmo mednarodnost iz zgornjih vzrokov. Nismo še presegali naših prebivalcev; premnogim pa je mednarodnost najboljši povod, da porabijo, oziroma skušajo porabiti vsako priliko, vsako vladno slabost, da ji kar najbolj nagajajo in škodujejo, seveda na račun nas vseh.

Socijalizem je naša bodočnost in v ohranitev in konsolidacijo naše osvojene države smo in ostanemo Narodni socialisti; sem spada duševni in manuelni delavec korporativno. Tu je naša moč, naša rešitev, naše življenje in z njim moč države in njenega gospodarstva.

Uradnik.

Razkrilj Karl s Zito drugič na Madžarskem.

Blazno, smešno, a tudi resno, vse ob enem, vse v eni točki. Blazno, ker se »veličanstvo v eksilu« buta z glavo ob zid; smešno, ker mu njegova žena ne more verjeti, da je bil prvi resnično izgnan iz dežele njihovega hrepenjenja in najpobožnejših želja; resno pa, ker ravno na tej točki leži svetovni ali bolje rečeno evropski mir. To je lahko komika enodejanka v razvedrilo in zabavo ali pa tragedija večdejanka, v kateri lahko pognje evropski mir.

Pa kako je bilo mogoče, da se je Karol zopet zmusal iz pregnanstva in razburja duhove? (Op. Kadar govorimo o Karlu, si seveda vedno mislimo Zito kot odgovornega činitelja, ker mož je le orodje v njenih rokah.)

Ze prva avantura je bila tako silno opasna, da se mora zahvaliti le izredni sreči, da je še prišel k družini. Ker se je že tedaj silno težko zabranilo mali ententi, da mu enkrat za zimerom prečrta njegove račune, bi bila moralna velika ententa preskrbela vse, da mu je vsak povratek in pustolovščina onemogočena. Se je to zgodilo? — — S težavo so nam sicer zaprli oči, da je njegov povratek nemogoč in mnogo, mnogo črnila se je prelilo za to sigurnost. Mala ententa pa ima sokolovo oko in ji je težko uititi.

Premotrimo!

Zita von Parma, Sorodstvo, svetovo. Ni mogoče preboleli! — — Karlova zapora v Svici je bila take preventivne kontrole, da je bil mož več nego svoboden. Egalno je bilo to veliki ententi; toraj sumničenje, da simpatizira z njim, je resnica!

Mogoče bi bilo, da je v svoji oholi domišljiji prepričana, da se je vse bojni in da za strah že samo njeno ime zastoste?

Bolj verjetno in sigurno pa je naše mnenje, če mislimo, velika ententa stori in dovoli vse, da se drži Slovane v šahu. In to bo istina.

Poglejmo.

Komaj se je naša država začela konsolidirati znotraj, imamo že zopet Albance na vratu. To še ni največje

ludo. A v njihovih četah se opažajo italijanski častniki; bojni material vkravajo iz laške strani in njihova obrambna sredstva niso po albansko, ampak najmodernejših tehničnih načinov, ki so overovljeno italijanskega izvora. Sedaj se pripravljajo Albanci na napad in kar naenkrat Karel s Zito? Kako lepo gre to skupaj v potrditev našega mnenja.

Kakor že rečeno, položaj lahko postane zelo opasan.

Madžarska sama na sebi ne tvori še nobene opasnosti, ali ostalo ne bi pri tem. Ze danes čujemo o velikih zavzetih in preiskavah na Dunaju v prilog Karlu. Ce se ustali na Madžarskem, potem je avstrijska republika v največji nevarnosti in s pristopom te je uničena velika misel evropskega miru.

Evropski mir je sila slaba stavba, ki se vsak trenutek lahko zruši in srečen stanovalec, ki bi mogel uiti poginu.

V današnjem položaju je poklicana, kot varuh evropskega miru mala ententa, da pretečo nevarnost odvrne, da bo evropskim narodom možno dati res trajen in siguren mir.

Potegnimo traverzo na najopasnejšem kraju, spojimo glavne stebre, ki drže stavbo še pokonec, t. j. koridor med Čehoslovaško in Jugoslavijo, potem se bode dala še vsa ostala stavba popraviti in utrditi.

Nihče tu ne bo prikrajšan, pač se potem lahko izvrši započeto delo do najvišje perfektnosti. In ce to naši »prijatelji« hočejo ali nočejo, mali ententi, ki edino je v prvi vrsti ogrožena, mora biti to egalno. Osel gre enkrat na led in mala ententa je moralno prisiljena, da izvrši svoje načrte iz aprila 1921. Imeli smo dobro voljo, pa jo niso hoteli udejstviti, pomagajmo si sami, izvršimo delo in predložimo rāčun!

Edino naše dobro in najboljše je naša armada. Naj opravi delo miru!

Čebelarstvo.

M. H. II. — Čebelarstvo nam daje v prvi vrst med.

V narodnem gospodarstvu vseh narodov je igral med važno vlogo. Zanimivo pa je, da ima med tem večji pomen, čim bolj posegamo nazaj v zgodovino človeštva. Prvotnim narodom je bil med poleg mesa in mleka glavna hrana. Pri starih Egipčanah je bil med visoko čisljen, bil je, rekel bi, simbol rodovitnosti. Saj opisuje Mojzes Izraelcem obljudljeno kanaansko deželo kot deželo, po kateri se cedi med in mleko. In sv. pismo priporoča med: »Jej med, sinko moj, kajti dober je.« (Izr. Sal. 24, 13.) Grki so imeli med vsak dan na mizi. In pojedina bogatega Rimljana se je pričela, pa tudi končala z medom. Rimljani so poznali tudi veliko zdravilno moč medu. Tudi v srednjem veku se je med še visoko cenil, pa tudi v večji meri vžival kakor danes. Takrat je bil med še edino sladilno sredstvo za različne jedi in pičice. V 16. stoletju pričenja stopati med v ozadje. Takrat so namreč pričeli uvažati trsn sladkor iz Indije in pozneje iz Amerike in za sladila jedi in pijač se je rabil odslej mesto medu sladkor. Tudi v zdravilstvu se je pričel takrat med podcenjevati. V zadnjih desetletjih pridobiva med kot živilo in kot zdravilo zopet na veljavi. Do po-

polnega ugleda mu je pa pripomogla še svetovna vojska.

Da se prepričamo, da pristoji medu vsemi živili in sladili prvo mesto, si ga hočemo malo bližje ogledati. Pravijo oceniti zamoremo namreč le to, kar nam je docela znano.

Ce kemično preiščemo različne vrste medu najdemo: 70% do 80% sadnega in grozdnega sladkorja, 10% do 15% vode, 1% do 10% trsnega sladkorja, 0.1% do 1% mineralnih snovi (žeze, fosforja, apna, redilnih soli) do 0.8% beljakovine, 0.2% do 0.3% mravljinke kislinske in eteričnih olj in 2% do 10% dekstrina.

Naš organizem rabi veliko sladkorja, saj tvori ¾ naše hrane sladkor. Med je po večini sladkor, torej krepko, redilno živilo.

Med je pa tudi zdravo živilo. Navadni trsn ali pesni sladkor, kakor ga dobimo po trgovinah, ni prebavljiv. Da postane prebavljiv, ga morajo želodne kislinske kemično pretvoriti v sadni in grozdnji sladkor. Ta kemični proces pa porabi izredno veliko želodčnih kislín in oslabi, če se večkrat ponavljajo, delovanje želodeca. Zato bolj lehajo ljudje, ki zavživajo veliko sladkorja navadno na želodecu. Sladkor, ki ga vsebuje med, je pa sam na sebi prebavljiv. Ni ga treba kemično pretvarjati. Z nedom nima želodec prav nič

opravka, med ne porabi prav nič želodčne kislino, med gre takoreč naravnost v kri. To daje medu velikansko prednost pred navadnim sladkorjem. Zato prenesel med tudi taki ljudje, ki bolhajo na želodec, ali imajo oslabljen želodec. Sladkor povzroča želodčni in črevesni katar, med ga ozdravi. Zato je med najboljša in najprimernejša hrana za otroke in za starejše ljudi, za vse, ki bolhajo na želodec in prebavilnih organih, za vse, ki so slabokrvni, za bolnike in rekonvalisce, za vse, ki žele okrepliti zdravje in telesne moči, sploh za vsekoga, ki si hoče na prijeten način podaljšati življenje.

Sladkor je in ostane edinole neprebavni sladkor. Med pa vsebuje poleg prebavnega sladkorja tudi še železo v prebavni oblikah, nadalje redilne soli, apno in fosfor. Celo nekaj radija so našli v medu. Slabokrvnim, ki ne prebavijo železnih preparatov, je med edino zdravilo. Za ljudi, ki opravljajo naporna telesna ali duševna dela so opojne pijace strup, med pa zdravilo. Telesno in duševno utrujenost prežene med hipno. Pri vojakih planincih se je med po napornih turah intenzitno obnesel. Med na mizo delavcu, uradniku, turistu in vojaku, pa bodo krepki in zdravi in vstrajali bodo. Med na mizo otroku, pa bo imel zdravo kri in zdrave zobe. Sladkor je postal prava nesre-

ca za človeštvo, ker je odvrnil ljudi od medu. Zdravniški priporočajo že dolgo časa mesto sladkorju med kot sladilo kave, čaja itd. Zato je nerazumljivo in neodpustno, da so nam nudile naše kavarne v nezdravih časih, ko so nas hranile različne aprovizačne oblasti z žaganjem in vsakovrstnimi drugimi nadomestili, naravnost strup: saharin kot sladilo kave in čaja, ko bi nam lahko dajale za denar še vedno dostopni med. Ce se aprovizačne oblasti za to niso brigale, poseglo naj bi zdravstvo vmes. In če molči zdravstvo, govoril naj jasno besedo javnost, zahteva naj odločno mesto sladkorja, posebno pa mesto saharina med.

Med je različnih barv. Navadno se smatra med temne barve za med slabje kakovosti, pa po krivici. Med temne barve ima več mineralnih snovi in je tudi bolj aromatičen. Med svetle barve ima pa več sladkorja.

Boj sladkorju, nazaj k medu!

Gospodarska vrednost medu je velika, pa še premalo upoštevana. Kranjska ne pridela medu niti za lastno uporabo, pa bi ga, ker ima medonosne lege, lahko izvažala, če bi bilo čebelarstvo modernizirano in bi se čebelarilo vsaj po tistih krajih, po katerih je zgodnja spomladna in dobra poletna paša ali po katerih večkrat medi jelka, malo več na med in malo manj na čebele.

Nekonsekvenca vladnih krogov je privedla narod, poleg protidržavnih hujšačev, ki so ravno posledica nekonsekventnosti vladnih krogov, do najhujšega nezadovoljstva. Vojni dobičkarji, krščeni in nekrščeni ljudi, bankokrati pa izjemajo narod kakor citrono neovirano, saj vlada ni za narod; skrbeti mora v prvi vrsti za žepe onih, ki izkorisčajo sedanje žalostno stanje države. Pri nas doseže vse kar hoče, če imas le denar, ker kupuješ se mnogo dražje, ko v prejšnjih Avstriji. Domaj ječimo pod niznimi cenami živil, ker ista postajajo redka vsled izvoza; pa merodajni krogci se ne ganejo, ker bl s tem oškodovali one, ki si danes delajo milijone na škodo prebivalstva. Naša vlada ne vidi, da se skupljajo mesariji, kupujejo za minimalno ceno živilo od kmeta, ter isto za horenje cene pro-

dajajo Italijanom, da bodo lažje besneli proti nam in kovali načerte, kako nas ugo-

Naša vlada dopušča, da si veržniki delajo milijone s kupovanjem z valuto, ne gane se resno; narod pa obubožava in jec pod neznosno draginjo, ki je deloma posledica tega veriženja. Vlada sama ne spoštuje sebe, ker drugače ne bi dovolila, da se odpravijo vse, kar je zdravega iz države. — Manj sej, manj posvetovanji, pa več dobrih, odočnih, vsakemu jašnih odredb, Izvedenih neizprosno konsekventno, to nam je treba.

Otvori oči! Jadramo v prepad! Se je čas, da se rešimo! Možje, ki čutite ljubezen, pravo ljubezen do države, katere postanek je zahteval toliko truda, toliko trpljenja, toliko potokov Junaške krvi, na plan, pomagajte narodu!

Ptuj. Tujka se šopiri! V trgovini: (seveda nemški!)

Slovenski učitelj: Habe die Ehre! Ich bitte geben Sie mir Federn und Farben!

Slovenski profesor: Gute Morgen! Ist das Buch x von y—z schon geschickt worden?

Jugoslovanski orožnik: Wie viel beträgt die Rechnung?

Jugoslovanski podčastnik: Wohin gest du?

Zena slov. uradnika pri mesarju: Bitte ½ Kilogramm Fleisch!

To je slika Ptuja!

Tedenske vesti.

Protestni shod proti habsburškim pustolovščinam.

Skupen javen shod vseh strank v »Unionu« proti prevratnim poskusom razkrjalja Karla je znova dokazal našim neprijaznim sosedom, da smo proti vsakemu, ki bi se drznil dotakniti naše s krvjo osvobojene Majke Jugoslavije; ena misel, en klic, ena duša, eno srce polno idealne domovinske ljubezni.

Naši »intimni« prijatelji, ki so čitali naše notranje politične boje, so si mislili, da je ta borba njim v prilog. Svetujemo jim, da se ne dajo v kratkem slikati, ker bi jih na eni strani močno kazil nos, na drugi strani pa bi jim umazana in naga požrešnost ne delala estetične lepote, v kakršno se silijo predstavljanji.

Sacro egoizmo in Magyarorszag po »Schub« bosta šla vsak v svoj konec. Pri Filipih se pa vidimo! . . .

Razširjenje mariborske bolnice. Zbor primarijev mariborske javne bolnice pošilja članom občinskega sveta okrožnico, v katerih opisuje potrebo, da se prepusti Dijaški dom zdravstvenemu odseku za Slovenijo v svrhu provizoričnega razširjenja splošne bolnice. Vodstvo bolnice pravi, da se izdeluje velikopotezni načrt za zidanje oziroma razširjenje bolnice. Proračun znaša 50 milijonov kron.

Z mariborskega stanovanjskega urada. Mariborski stanov. urad pride kmalu pod vodstvo občine. Država bo prepustila občinskemu svetu, da prevzame celo vodstvo te komisije v svoje roke. Tako je izjavil župan Grčar v seji dne 11. t. m.

Za 4 zlatnine je obljubil blvši član stanovanjske komisije v Mariboru P. neki gošep, da ji potom stanovanjske komisije preškrbi udobno stanovanje. Tako je zapisano in podpisano ob prizadetem v nekem uradnem aktu. Dotični P. je vtaknil zlatnike v žep, a obljubljenega stanovanja ji ni — preskrbel.

V disciplinarno preiskavo prideta uslužbenca stanovanjske komisije neki Hofer in znana Dora Javoršek, ker sta osumnjena, da sta jemala »nagrada«. Disciplinarno preiskavo je sklenil uesti proti njima obč. svet v seji dne 11. oktobra na predlog person. in discipl. odseka. Zlatniki g. P. in nagrade g. Hoferja in gospodinje Dore pričajo o čednih kupčijah, ki so se uganjale na stanovanjski komisiji.

Beografska akademija omladina in Udrženje vojnih invalidov, sta sestavila ožji odbor, ki se bo bavil z bojkotom vseh onih bankirjev, bogatašev in trgovcev, ki niso podpisali državnega posošila, ali pa prav malo. Ako bodo te ljudi bojkotirali študenti in invalidi, ne bo bojkot nič hudega. Radovedni smo, ali se bo ta bojkotski ožji odbor lotil g. Pašića, ki ni podpisal niti fiska državnega posošila. Pri Pašiću bi morda študenti in invalidi več opravili kot pa pri velekapitalistih — no, pa naj je tudi Pašić milijarder.

Gospodarstvo.

Regulacija rek in potokov. V proračunu za leto 1922 je za Slovenijo za regulacijo rek in potokov določeno le 5,400,000 K, kar je mnogo premalo. Od tega odpade na regulacijo Save, Mure, Drave, Kamniške Bistrice, Pesnice in Ljubljance skupaj 3 milijone kron, za ureditev hidournikov 1 milijon kron, za dela na Savi in Savinji za olajšavo vožnje s plavi 400,000 kron. Smešno nizke postavke!! Za vse водне zgradbe regulacije itd.) v celi državi je določeno le 128 milijonov kron, za kasarne pa 516 milijonov kron, dočim bi moral biti narobe. Poleg Drave, Mure, Save, Pesnice je še nujno potrebna regulacija Mislinje, katera je mnogokrat napravila ogromno škodo v okraju Slovenjgradec.

Ministrstvo za promet je izdelalo nov pravilnik o ureditvi potovanja in plačila potniških zahtev. Po pravilniku sme v vozovih I. razreda potovati samo določeno število potnikov. Ako potnik višjega razreda ne dobi mesta, more potovati v nižjem razredu ter se mu povrne preveč plačana vozinja. Potnik ima tudi pravico, da odstopi od potovanja in mu mora železniška uprava vrniti denar za kupljeni vozni listek. Ta pravilnik bo stopil v veljavo dne 1. novembra.

Prepričajte se

In videli boste, da so oglasi v našem listu „Nova Pravda“ najcenejši! — Dasi so cene fiksirane, vendar priznavamo pri večkratnih objavah in drugih okolnostih

Izvanredne popuste.

Posebnim inserentom dovolimo poleg tega še

Brezplačno reklamo

v uredniškem delu lista.

govedo ravno tako kot je danes, torej znane balkanske buše, mislim, da nese tako govedo pri nas vsak močnejši mesar na razdaljo dvesto metrov. Grki so bili pač slabši kakor smo mi in njim je bilo omenjeno delo že pojem najvišje moči. Tudi danes še so narodi na jugu veliko šibkejši kakor narodi severnih zmernotoplih pokrajin, vzroki so v naravi. Koliko je danes atletov, pred katerimi bi se moral Milon kar skriti, pa je bil najmočnejši Grk, Steinbach in Svoboda na Dunaju sta dvignila dvesto kilogramov nad glavo, z iztegnjenimi rokami, nekateri atleti dvignejo devetdeset do sto kilogramov z eno roko! Neki Steyrer je dvignil enkrat z enim samim prstom 264 kg od tal, za 30 cm visoko. Letel je nesel 600 kg precej daleč in je dvignil od tal 800 kg itd. Vse to v dokaz, da nismo slabejši. Pač pa naši atleti Milona v eni stvari ne dosegajo, v moči jedilnih organov in želodca. Pripovedujejo namreč, da so mu ono govedo na koncu stadija zaklali in da je celo pojedel. V tem mu pa ne bo kmalu kdo kos, če je namreč res.

Velikost. Velikost in moč sta navadno v zvezi in če govoril kdo o

močnem človeku, si ga navadno predstavlja velikega. Čisto naravno, v velikem telesu bo nakopičena navadno tudi večja moč. Kaj je pa s tem? Francoski zdravnik Manouvier je dokazal, da pravčovek ni bil nič večji kakor so današnji ljudje. Preje so imeli izkopnine prastarih živali za človeške kosti in ni čuda, da je navidezno tudi veda podpirala vero v predzgodovinske velikane. Najznamenitejšo tako izkopnino so dobili I. 1613 v francoski pokrajini Dauphine; nek delavec je privlekel iz zemelje nad osem metrov dolgo okostje. Tam blizu so pa baje dobili tudi kolajno s podobo rimskega poveljnika Marija in rekle so, da je ono okostje, okostje tevtonskega kralja Tevtobohha. Sklicevali so se tudi na to, da Rimljani vedno omenjajo velikansko rast severnih narodov.

Z Rimljani je pač isto kakor z Grki, manjši so bili kakor severni rodovi in to tudi omenjajo. Prozaicna akademija znanosti v Parizu je I. 1835 uničila lepo pravljico o osem metrov dolgem Tevtobohu; dokazali so, da je to okostje isto kakor ono, ki so ga dobili tudi v Ameriki ob reki Ohio in ki ne pripada

KAKO DALEČ STA AMERIKA IN BEograd?

V letu 1919 mi je umrl v Ameriki moj brat in zapustil svoji ženi v Sloveniji prihranjeni sveto. Ker je ta za časa vojne pač radi ženskega gospodarstva zelo obubožala, sem se obrnil na sodnijo v Milwaukee, ki je bila oskrbnica prihrankov, z utemeljeno prošnjo, naj po možnosti naredi uslugo in pošlje prihranke na ženo umrlega.

V sredi februarja 1919 je odšla po srečno prošnja; sredi aprila istega leta je že bil denar tu in kratko nato sem dobil obvestilo od česk. sl. konzulata (!) v Ameriki čez Prago na česk. sl. konzulat v Ljubljani, da je denar odpoljan. In ko sem mu povedal, da je denar že tudi izplačan je bil ves vesel tega uspeha.

To je bilo v onih časih, ko je bila Amerika za nas najmanj leto dni oddaljena, kar bodo znale naše slovenske žene, ki so čakale nestrpno denarja od svojih mož in sinov, še danes povedati.

OTVORI OČI!

Nekaj čudnega leži v ozračju. Tesno prihaja onemu, ki biva med maso naroda, ki pozna vse njene tajne, ki čuti z njo, potem pa čita gotovo časopise in vidi, da vodilni, vladajoči krogci playajo v devetih nebesih, ne da bi videli oblake, ki se resnično zbirajo nad nami. Slepiti so naši voditelji, slepi za one, ki v ovčjih kožuhih okužajo narod, slepi za nakane naših sosedov neprisjeteljev.

Nezadovoljstvo raste; žal, da se isto obrača proti državi, mesto proti onim činitljivim, ki so povzročili s svojim nekvalificiranim ravnanjem sedanje razpoloženje med narodom.

Pravijo, da je konsekvenca neobhodno potrebna pri vzgoji mladine; koliko večja pa mora biti konsekvenca, če se hoče vzgojiti narod. Vsak dan imajo vladajoči krogci vrgled pred seboj, kako vztrajno Koroščeva klika stremi za ciljem, odtujiti narod državi, zanetiti v njem najgloblje sovraščvo do rodnih bratov, ter mu staviti vero kot končni in edini cilj življenja. Žal, ne vidijo naši voditelji vsega tega, menda nočejo videti in tako upropačajo narod in sebe.

Podlistek.

Ali so ljudje manjši in slabši?

Vsek narod ima vse polno pravljic o velikanih prejšnjih časov, povsod mislijo, da so bili naši pradedje silno veliki, dosti močnejši kakor smo mi in da so živelj veliko dalje kakor živimo mi. Pa je vse skupaj izmišljeno, nikdar ni bilo celih rodov-velikanov, ljudje včasih niso živelj tako dolgo kakor sedaj in tudi slabejši so bili. Bile pa so izjemne, o teh nam govorijo pravljice; močnega in velikega človeka so takrat ravno tako občudovali kakor ga zdaj. Pa tudi sicer ni čuda, da govorimo o velikanih. Strašne živali prejšnjih časov zahtevajo v naši domišljiji tudi močnejše ljudi, ki jih pobijajo. Kaj bomo mi s svojo postavo! Pa poglejmo malo naokoli.

Starost. Neki učenjak nam pripoveduje, da so rabili starci narodi grško besedo »etos« v dveh pomenih, prvič za naše leto, drugič pa za trinajsti del leta. Saj je tudi danes beseda »dan« zelo različna, enkrat nam pome-

Strokovni pregled.

Nova ureditev delovnega časa v rudnikih na Nemškem, Socijalnopolitični odsek nemškega drž. gospodarskega sveta je v sporazumu z delavstvom soglasno sklenil zakonski načrt, s katerim se ureja delavni čas v rudnikih. Zakon določa, da velja kot najvišji delovni čas doba, ki je določena v zadnjih tarifnih pogodbah temeljem dogovora med delavci in delodajalcem za posad (Schicht). Kjer tarifne pogodbe ne obstajajo, znaša delovni čas, vstevši prihod v jamo in odhod iz nje, na splošno 7 ur, ob posebnih gospodarskih potrebah pa 7-in pol ure. Pri višjih temperaturah se mora delovni čas urediti po stopnjah.

Zdravstvo.

Kolikokrat na dan je treba umiti obraz? Odgovor na to vprašanje je odvisen povsem od okolnosti. Delavec, ki dela v sajastih tvornicah, se bo naravno moral umiti vedno tedaj, kadar gre od dela ali kadar gre jest. A tudi pod navadnimi okolnostmi se da na stavljeno vprašanje različno odgovoriti in sicer po tem, koliko izločuje koža maščobe, ali veliko ali malo. Obrazna polt, ki se prav kmalu mastno sveti, za tako polt je potrebno pogostega umivanja in ga bo tudi dobro prenašala. Drugače pa je, ako koža ni tako bogata maščobe; v tem slučaju ne kaže prepogosto umivati je, zlasti ne z milom, kajti milo odtegne mast. Ako tako kožo pogostoto umivaš z milom, postane raskava in prah se usede v njene razpoklinice; potem dosežemo ravno nasprotno, kar smo nameravali: namesto čistega, nesnažen obraz. Na splošno kaže umivati se zjutraj, opoldne in zvečer, in sicer vsakrat pred jedjo. A nikakor ni vedno potrebno rabiti milo. Ljudem s suho, raskavo kožo je najbolje priporočati, naj si včasih odrgnejo obraz raje s kako toaletno maščobo, namesto, da ga umijejo z vodo in poslužujejo naj se pri tem le mehke brisalke.

Higiena pitja kave (Kofeinu prosta kava). Ni je na svetu pijsač, ki bi jo vsak dan velik del človeštva užival tako redno, kakor kavo, ki se je priljubila zlasti zaradi svojega prijetnega okusa in primeroma nizke cene. Zdravniki so pa že od nekdaj opozarjali, da nezmerno uživanje kave škoduje, osobito še bolnim na srcu in nervoznim. Prav priporočati bi pa bilo kavo, ako bi se mesto nje dobil neškodljiv nadomestek, ker surogati, ki se uživajo mesto kave, največkrat ne ugajajo, pa tudi niso vselej brez hib, škodljivo pa dela kavo samo kofein in zato so pozkušali ljudje, spraviti ga na tak način iz kavnih zrn, da bi dobrota kave nič ne trpela. To se je sedaj tudi posrečilo s paro, pri čemer ostane kava ravno tako okusna in prav tako lepo diši, samo škodljivih sestavin nima nič. Vplivni zdravniki so dokazali, da tudi močno uživanje kofeina proste kave ne škoduje. Ker se taka kava dobiva že v vsaki boljši trgovini, se lahko o tem vsakdo sam prepriča.

nobenemu drugemu kakor stari živali mastodon.

Na smeh nam gre, če beremo o prialdevanjih učenjakov, kako bi rešili vprašanje o velikosti ljudi v prejšnjih časih. Z velikanskim znanstvenim aparatom je dokazal Henrion še pred dvesto leti, leta 1718, kako je človeštvo pešalo, in podal nam je kar celo tablice: Adam je bil visok 40 metrov — kakor sedaj kak cerkven stolp — Abraham samo še 9 m, Herkules tri in tako gre nazaj. Aleksander meri samo še dva metra, Cezar pa samo 1:62 m. Samo cesarja je zadel. Mohamedani kažejo v Džidi grob Eve, po katerega velikosti sodeč bi morali pripisati naši materi 300 m višine. Ubogi Adam! Morda pa tudi on ni zaostal, saj kažejo na otoku Cejlunu odtis njegove noge, ki ga je zapustil pri odhodu v nebesa. Podplat mu je dolg nad 1 meter!

Kaj vse so govorili o Herkulesu! Pa so sedaj natančno merili ostanke starih kipov in videli so, da je bil ta »največji in najmočnejši polbog« visok 1:74 m, torej nič posebnega. Za Grke je bilo to seveda dosti. Če odpremo stare egiptovske mumije, niso nič večje kakor so

Zdravljenje živčnih bolečin je za zdravnika jako hvaležno polje, radi česar jih je cela vrsta sredstev in metod v to svrho priporočanih. No, to je tudi dobro: kadar eno ne pomaga, pomaga drugo. V »New-York Medical Journal« hvali zdravnik dr. Goldon neko starejšo metodo, namreč vbrizganje kloroformja v boleče kraje telesa. On je dosegel s tem pri celi vrsti slučajev trajne uspehe, in sicer kakor pri bolečinah obraznih živev, tako pri bolečinah medrebrenih živev in prischijsi zloglasni živčni bolezni v kolikih. — Pri tej priliki moramo opozoriti tudi na električni tok kakor izvrstno sredstvo proti živčnim boleznim, seveda le, ako je v rokah v elektroterapiji vseskoz izkušenega zdravnika.

Iz stranke.

SHOD NSS V KOČEVJU.

Preteklo nedeljo se je vršil pri nas jako dobro obiskan shod Narodno-socijalistične stranke. Shod je otvoril tov. Miklavčič, ki je po kratkem načrtu podal besedo tov. Fakinu iz Ljubljane. Tovariš Fakin je v stvarnem načrtu podal današnjo sliko življenja delavnega ljudstva in pokazal prave vzroke draginji in sredstva, ki jih v interesu delavnega ljudstva mora uporabiti vlada, da odpomore njegovemu neznenemu stanju. Nato je obravnaval razmere v kočevskem premogokopu, ter odločno obsojal protežiranje tujerodnih elementov, ki nikdar ne bodo imeli srca za naše delavstvo, temveč ga pri vsaki priliki šikanirajo in zapostavljajo. H koncu je najostrejše protestiral proti novi Karlovi pustolovščini in poudarjal, da jugoslovansko čuteče delavno ljudstvo ne sme nikdar pristati na to, da bi se na Madžarskem vgnezdzili Habsburgovci in od tam skušali zanesti svoje reakcionarne težnje v druge osvobojene narodne države.

Z svoja stvarna in ognjevitva izvajanja je žel viharno odobravanje in soglasje vseh navzočih. Na njegov predlog so bile nato sprejete tri resolucije. Prva proti draginji, druga proti razineram, ki vladajo v kočevskem premogokopu in tretja proti dogodkom na Madžarskem. Resolucije prinašamo na drugem mestu.

Vse tri resolucije so bile sprejete soglasno in z velikim navdušenjem. K besedi se je oglasil še g. Pleničar iz Ljubljane, ki je živahnog zagovarjal pravice delavnega ljudstva in protestiral proti protežiranju, ki jih uživajo od naše vlade tako bogati posamezniki, kot tudi cele kapitalistične skupine. Njegovim besedam so zborovalci živahnog pritrjevali. Nato je tov. Miklavčič po kratkem zaključenem načrtu ob velikem navdušenju za NSS shod zaključil. — Upamo, da se kmalu zoper oglaši kak tov. iz Ljubljane in nas pouči o primernih korakih, ki jih moramo storiti v obrambo svojih interesov.

Resolucija I.

Zborovalci zbrani na javnem shodu Narodno-socijalistične stranke v Kočevju, dne 23. okt. 1921 odločno zahtevajo, da

1. Vlada vodi najstrožjo kontrolo nad trgovino z devizami in valutami in vsak tozadenvi prestopek drakočiščno kaznuje. Trgovina z devizami in valutami naj se obdači.

2. Vlada naj deloma ali popolnoma ukine izvoz najvažnejših živil, dokler ne bo z njimi po primernih cenah preskrbljeno domače prebivalstvo. Vse naše izvozno blago se mora plačevati z našo valuto.

3. Vlada naj prepove uvoz vsega nepotrebnega luksuznega blaga, pri čemer naj se ozira na resnične potrebe ljudstva.

4. Za najvažnejša živila naj se takoj uvede državna aprovizacija. Poleg tega naj vlada s vsemi mogočnimi ji sredstvi podpira samopomoč ljudstva v okvirju občin.

Resolucija II.

Zborovalci zbrani na javnem shodu Narodno-socijalistične stranke v Kočevju, dne 23. okt. 1921 odločno zahtevajo, da vlade, oz. od podrejenega jih rudarskega glavarstva, da trajno posveča pozornost tujerodnim nastavljenjem kočevskega premogokopa, ter skako izvajanje in krivico storjeno našemu delavstvu od njihove strani ostrejše kaznuje.

Prepove naj se samovoljno določevanje denarnih kazni za prestopek delavcev od strani paznikov in drugih nadrejenih nastavljenec ter se naj kaznovanje in njegova odmera prepusti posebnemu, zato ustanovljenemu odboru, v katerem naj bosta zastopana tako podjetništvo kakor delavstvo. Tako naj se popolnoma ukine nemško uradovanje, ki je ponujoče za vsakega slovenskega čutečega načrtovanja.

Resolucija III.

Zborovalci zbrani na javnem shodu Narodno-socijalistične stranke v Kočevju, dne 23. okt. 1921 odločno zahtevajo, da centralna vlada takoj ukrene energične korake proti pojizku Karla Habsburga motiti mir v srednji Evropi. V to svrhu naj vporabi vsa sredstva, po potrebi tudi orozje.

Vojnik. Že z vseh strani prihajajo poročila o napredku krajev. org. NSS in je torej umestno, da se tudi mi oglašimo. Bomo nekoliko kratki za enkrat, obljudljamo pa v kratkem daljši dopis. Pri nas smo v zadnjem času šele pričeli s pravim delom. Sedaj smo ravno v teku dela in se pripravljamo na občni zbor, ki se bo vršil že 30. t. m. Za enkrat smo sklenili, da začnemo z reorganizacijo in z intenzivnejšim delom. Na občnem zboru bo poročal celjski podžupan tov. Žabkar. O občnem zboru sledi posebno poročilo. Narodno - socijalistični pozdrav. Kr.

Žalec. Sporočamo Vam, da se vrši v nedeljo 30. oktobra ustanovni občni zbor kraj. org. Nar. soc. stranke za Žalec. Naše vrste so se že znatno pomnožile in se še vedno množijo. Ljudstvo pač uvideva, da je v narodnem socijalizmu spas in se našim vrstam pridružuje. O občnem zboru pošljemo točno poročilo. Vl.

Poznejših najdb je še več, tudi ti ljudje so rabili kamen, a že boljše pripravljen, imenujemo jih neolitice. Od 429 mož, ki so jih merili, znaša povprečna velikost 1:654 m, od 189 žen pa 1:526 m, torej vse tako kakor danes. Seveda so bili tudi med njimi večji in manjši in govorili so o velikih in pritlikavcev takorak.

Spošno ostane višina ista, če se načrt preveč ne pomeša. Pa tudi med posameznimi rodovi razlike ni tako velika, kakor so mislili prej. Antropologji razlikujejo štiri razrede. Prvi razred obsega »velike« narode; Padagonci povprečno 1:78 m, Bošnjaki 1:70, Polineziji 1:76, gvinejski črnici 1:72, Škandinavci 1:71, Škoti 1:71, Angleži 1:70 itd. Drugi razred ima narode »nekaj nad srednjo višino«; Irki skoraj 1:70, Belgiji 1:684, Nemci 1:677, Rusi 1:66, Francozi 1:65 do 1:60; Italijani, Peruanci, Indijci, Kitajci itd. V zadnjem razredu so »majhni« narodi, pod 1:60 m, Malajci, Japonci itd. Škoda, da pri nas o tem oziru ni še dosti preiskano. Po našem mnenju je Jugoslovan v drugi, če ne celo v prvi skupini.

Laško pri Celju. V nedeljo 16. t. m. se je vršil pri nas občni zbor krajevne organizacije Narodno - socijalistične stranke za Laško in okolico. Na občnem zboru je poročal celjski podžupan tov. Žabkar o strankinem programu. — Njegova izvajanja so bila večkrat prekinjena z navdušenimi aplavzi.

Po poročilih se je izbral nov odbor, in sicer: Predsednik tov. Blaž Zupan, brivec v Laškem; odborniki: Jančič, železničar, Mlakar, železničar, Medvešček, pis. uradnik in Križnik, rudniški delovodja v Hudijami; kot zaupniki so bili izvoljeni za Jurkošter: tov. Šotl; za Rimske Toplice: Balan Karl in za Tremerje: tov. Bregar.

Novi odbor si je nadel nalogo, da reorganizira in razširi »Kraj. org. NSS« v njegovem okraju.

Zelimo mu pri tem delu mnogo sreče in ga pozivljamo na vztrajno in plodonosno delo.

Tovariši! Le naprej! Naše ideje morajo prodreti v najširše mase. Organizirati moramo vse, kar je našega. Naša organizacija mora prvačiti! Na delo!

Lepo nagrado

dobi vsak, kdor nam preskrbi
kak nov inserat. Pojasnila daje
Uprava „Nove Pravde“
LJUBLJANA, Gradšč. štev. 7.

Razno.

Zena, ljubezen in drugo.
Koketne žene se ne veseli zmage, temveč zmagoslavlja.

Prva ljubezen ima le nekako spominsko vrednost.

Mnogokrat je ljubezen že zdavnaj umrla, ko ljubosumnost še vedno živi.

Zene in sreča imajo največ kapric.

Mnoga žena je odkritoščna le takrat, kadar se potvarja.

Mnogo je žen, ki store več nego so obljubile.

Zena pravi vedno pred »da« — »ne!«

Kdor si je v ljubezni enkrat osmodil prste, išče še vedno ognja.

Zene zmagujejo s smehom ali s solzami.

Navidezna ljubosumnost je pogosto zadnja udvornost umirajoče ljubezni.

Vlomilec, ki krade poljube. Ema Morgan, mlada in lepa deklica iz New Yorka je bila na posetu v mestu Detrat. Ponoči pri čitanju zaspala, kar jo zbudila sum vlonilica, ki je prilezel skozi okno. Ema je skušala upiti, toda bala se je, da je vlonilic ne zadavati, kakor ji je obljudila. Po kratkem parlamentariziranju je sedel vlonilic na posteljo in je začela lepi Emi krasti poljube. S tem plenom je bil zadovoljen in je odšel, kakor je prišel skozi okno.

Inteligentna opica. Dva slučaja, ki dokazujeta izredno inteligentnost opice, sta privredila nekega raziskovalca Afrike na misel, da bi se opico uporabljalo za domača opravila. Neko opico je videl namreč, ko je opravljala službo premikača na železnicu, seveda pod kontrolo svojega gospodarja, železničarja, katemu je vlek odtrgal obe nogi, ter ga je opica vozila v malem voziku, a tudi v vlak mu je pomagala, kot najboljši sluga. Ko je imela opica čas, je bila služila v gostilni kot natakan. Druga opica pa je bila nekega poljedelca, ki mu je obdelovala gredje na vrtu, a tudi razna poljska opravila je znala opravljati. Mogoče nas čaka še konkurenca dela od strani opic.

* **Število zakonskih ločitev v naši državi** vedno narašča in čuje se, da imajo pravoslavna duhovna sodišča toliko tožb za ločitev zakona, da jih komaj zmagujejo. Med tem pa, ko katoličkim, ki se poročajo po pravoslavnem obredu, kaj rade delajo neprilike civilno-pravne oblasti, ki so po avstrijskem sistemu že precej zastarele, imajo pravoslavni še to odprtou pot, da enostavno pristopijo v turško vero, kjer jih hodža brez vseh neprilik prav rad in hitro novo poroči.

* **Drag rokopis.** Dr. Kilian von Steiner v Berlinu ima veliko zbirko dragocenih in redkih rokopisov, med njimi tudi Goethejev rokopis »Biographisches Schema« iz knjige »Iz mojega življenja«. Ta rokopis je bil cenjen na 150.000 mark. Na dražbi je bil nuden za 100.000 mark, toda našlo se je toliko kupcev, da mu je končno narastla cena na 250.000 mark. Rokopis je kupil neki založnik iz Leipziga.

Kralj republikanec. Po letu 1871., ko so Nemci premagali Francoze, je povabil italijanski kralj Viktor Emanuel I. v Florenci na

kosilo nekega francoskega diplomata, ki je zavzemal v času cesarstva zelo visok položaj. Kralj je z velikim zanimanjem izpravil diplomatsa o tem, kako se godi bivšemu cesarju Napoleonu in bivši cesarici. »Reveža!« je rekel kralj. »Obžalujem ju od sreca. Radi njene nesreče sem resnično žalosten, ker ne morem pozabiti onega, kar mi je cesar dobrega storil. Po teh besedah je kralj nekaj časa molčal, potem je pa rekel: »V ostalem, tako se bo godilo slej ali prej vsem nam. Meni je to sicer popolnoma vseeno, ker sem že zdavnaj republikanec, ali drugim to ne bo ravno prijetno!«

Za kratek čas.

HABSBURŠKI CIRKUS.

A: Zakaj je ekskralji Karel o Veliki noči letosnjega leta pobegnil iz Mažarske in je danes zopet tam s Zito?«

B: »Ker je čul o mali ententi in se je zbal, da po njegovih cesarskih oz. kraljevih piečah ne pade gorjanska grčevka. Zita pa ga je šikanirala do sedaj in mu dala ukaz, da odleti ž njo, da popravita storjeno sramoto.«

A: »Kaj hoče ekskraljeva dvojica na Mažarskem?«

B: »Da jim Budimpeštanska klinika preisce njihove možgane in če ta ne bo dognala, se ji svobodno pridruži specijalist za umobolne »mala antanta« . . .«

A: »Zakaj je Zita z ekskraljem Karloom edleter?«

B: »Ker Mažari ne pripoznajo ženi jednakopravnosti in spoštujejo le blače, ki sta jih pa v družinski sreči v Švici zamenjala.«

A: »Kateri izmed ravnateljev cirkusov je najbolj renomiran?«

B: »Ekskralji Karel oziroma Zita.«

A: »Zakaj, gospod?«

B: Ker so njihova specijalna izvajanja najbolj vratolomna.«

O—O

Bog ohrani, Bog nas obvari!

In Zita je še spala
in sanjala sladko,
da kralja je spremljala
tja dol na Ogersko . . .

Se Zita prebudila,
uzrla je mož —
močno se zveselila,
ker v sanje mnogo da.

Ko mož ji vse razložil,
kako je moral dam?,
ji roko je položil:
»S'il vous plait madame?«

Je Zita prebledela,
ošnila moža:
»Seveda taka šleva,
ostane naj dom!«

Pol leta je minilo . . .
v dvorani sta sama:
»Kadar se bo zmračilo,
jo brž odjadrava!«

Je Zita ukazala,
poslušen Karel je.
Na noč se odpeljala
z dežele Švicarske.

Z letalom sta letela,
čez hribe in dolé, —
Sopronjčan: »Gromska strela!
letalo tukaj je!«

Letalo pada, pada . . .
Že Fridrich tamkaj je;
kraljici še dopada
to staro laskanje.

Napravi brž opazko:
»Tu Karol zraven je.
Ne maram več, fiasco,
tu treba je žené — — —«

Pa Fridrich jib zavrne:
»Pripravljeno je vse
in vojska, naj se strne,
oh! malo čakajte!«

Tako je Karol s Zito
že drugič zopet tam.
A skoraj je pribito,
da bo oba še sram.«

O—O

PUŠČICE.

»JDS« in »NSS« sta si bila, kakor Farizej in cestinar. Mal dar cestinaria pa je bil gospodu bolj dopadljiv, kakor bahatega in puhloglavega Farizeja . . .«

»Jugoslavija« in »Jutro« s »Pondeljkom« so si, kakor Marija in Marta. Gospod pa je rekel: »Marta, Marta skrbna si in si veliko prizadevaš; pa le eno je potrebno. Marija si je izvolila naiboljši del, ki ji ne bo odvzet.«

»Pondeljek« in »Jutro« sta navila gramofon, ki svobodno lahko drdra vse mogoče neistinite humparije, ne da bi ga mogla zgrabiči roka pravice.

O—O

Tone: »Kaj pa ti je rekla včeraj tvoja stara, ko si prišel tako pozno v noč domov?«

Janez: »Ne vem še ni končala.«

Nek zaljubljenec vpraša svoje dekle, ali bi ga ljubila punčara tudi v tem slučaju, če bi imel le enoobleko. Poredno dekle ga zaljubljeno pogleda in pravi: »O pač, če bi vedela, da si vso drugo svojo oblike zato žrtvoval, da mi moreš kupiti nov klobuk.«

— Jaz sem na grob mojega moža nasadila same vijolice; vijolica mu je bila najljubša vsei čvetlici.

— Jaz bom pa na grob svojega moža nasadila brinje. Ker mu je bil brinjevec najljubši vseh šmousov.

Sodijoč je malopridnega fanta, zaradi težke telesne poškodbe, obošdilo na več mesecov zapora. Pri obravnavi je navzočen tudi malopridnežev oče. Ko je sodni dvor razglasil obošdbo, se je oče obrnil k svojemu sinu:

»Zdaj si iztaknil, kar si iskal! vedno sem te svaril. A ti nisi poslušal. Samo kvartal si, ženske lovil, popival in se pretepal. Zdaj pa poglej okrog sebe v kakšno družbo si prisel.«

Studentka: Ze več let imam svoj dnevnik in zapišem vanj vse, kar je vredno, da si zapomnim. Ali spisujete vi tudi dnevnik?«

Student: Ne! Kar je treba, da si zapomnim, to si vse zapiše natakar.

Zakonska dvojica je z velikim trudom in naporom dospela na Triglav in občuduje ogledava veličanstvo planin.

Zena: Ni čuda, da se v hribih zgodi toliko nesreč. Povej, ljubi Joško, kaj bi storil, če bi jaz zdaj padla v kako brezno in se ubila?

Mož: Oh veš da — znorel bi, gotovo bi znored.

Zena: Meni se pa zdi, da bi se kmalu spet oženil.

Mož: Ne — tako hudo pa ne bi znored.

Širite in citajte „Novo Pravdo“!

»Novo Pravda« je prvoboriteljica jednake pravice za vse!

»Novo Pravda« je zastopnica realnosti in poštenosti!

»Novo Pravda« je človeška pravica, ki ne sme biti od nikogar in nikdar okrnjena!

»Novo Pravda« ima bodočnost, ker je socijalistična!

»Novo Pravda« je narodna in mora postati državna misel!

Na »Novo Pravdo« je naročen vsak človek, ki je narodnjak!

»Novo Pravda« je ogledalo vseh nerednosti, birokratizma in korupcij, zato je dolžnost vsakega poštenega človeka in narodnjaka, da jo podpira in širi in tačno pomaga zatreti zlo, narodu pa do blagostanja.

Dialog.

Janez Korenina čitajoč »Novo Pravdo« v železniškem vozlu:

»Izborno! Le na ta način zamorenimo živeti! . . .«

Franc Prhač njegov vis-a-vis radoveden:

»Kaj pa čitate, gospod?«

Janez Korenina: »Novo Pravdo« najrecinejši list današnjega časa! Izvolite prečitati, kako se gospodari!«

Franc Prhač: »Res je, sam sem se prepričal o tem ob volitvah ljubljanskega »Kasinoverena . . .«

»Gospod, koliko stane naročnina za list?«

Prhač: »Samo 6 krov in vsak teden? Tako si jo naročim. Gospod,

oprostite, da vas nadlegujem, imam pa opravke. Da bi ne zamudil prihodnjo, stevilko, bi li bili tako prijazni, pa mi na ta naslov (mu da vizitko) naročili list za pol leta. Tu imate 30 krov in eventualne stroške mi takoj sporočite!«

Korenina: »Drage volje, gospod, mene to nič ne stane, naslednje dni že sigurno dobite list.«

Prhač: »Me zelo veseli in oprostite mojemu nadlegovanju! Zdravo!«

Korenina: »Prosim, prosim. Zdravo!«

Priporočamo slaščicarno Bogoslav Kalaš, Ljubljana, Židovska ulica 3. — Ima vsaki dan sveže blago, bogato izbiro in zelo solidne cene. Ker daje pri blagu za društvene prireditve znaten popust, jo posebno raznim društvom naištepite priporočamo!

LJUBLJICA UPRAVNISVA:

Tovarišu K. Jesenice — Fužine. — Ker ste v zadnji stevilki našega lista poročali, da deluje tamoznji kraj z vso vnemo za našo stvar, da se bo vršil v kratkem občni zbor tamoznje krajevne organizacije in da

se bo 6. nov. vršil ustanovni občni zbor NSZ za Dobrovo pri Bledu. Vas prosimo sledete: Izrabite vsako priliko, zlasti pa občne zvore za to, da boste vpisovali naročnike za »Novo Pravdo«. Na ta način bomo utrjevali naše postopek, ker bodo ljudje uvideli za kaj se borimo in kako poštena je naša stranka. Ne pozabite tega poziva in delajte v tem zmislu! Naročnike pa nam javljajte sproti. Ako nimate blokov za nabiranje naročnikov nam javite, da Vam jih posljemo! Tako bomo razširjevali našo idejo.

Tovarišu V., Log pri Brezovici. — V zadnji stevilki ste poročali, kako da se naše vrste širijo tudi pri Vas. Prav nič čudnega, ker poštenost mora zmagati. Taki glasovi prihajajo od vseh strani. Zato Vam polegamo na srečo isto kot tovariu K. Jesenice Fužine! Sklicite sestanke in agitirajte pri tem za nove naročnike.

Tovarišu Kr. v Prevaljah! — Le tako naprej! Sklicite ustanovni občni zbor prej ko mogoče. Kot prva naloga naj bo, da boste pri tej priliki nabrali novih naročnikov, katere nam javite takoj! Porabite v to vsako priliko!

Izdaja konzorcij »Nove Pravde«.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik Vladimir Kravos.

Bogoslav Kalaš
LJUBLJANA, Židovska ulica 3.
priporoča slavnemu občinstvu svojo
**na novo urejeno
slaščičarno.**

Vsak dan sveže blago
Velika izbira vsakovrstnega blaga. Točna in prijazna postrežba.
**Za društvene prireditve
znaten popust.**

Alojzij Šinigoj
Ljubljana, Sv. Florjana ulica 17.
trgovina z mešanim blagom.

Vino, žganje, moka, riž, kava, olje itd.
se cenjenemu občinstvu najtopleje priporoča.
**Najsolidnejne cene!
Točna postrežba!**

**Razširjajte in
naročajte
„Novo Pravdo“!**

**Inserirajte v
„Novi Pravdi“!**

riporočajoč dobro postrežbo, vedno sveže pivo, domača pristna vina in dobro kuhanje po zelo znižanih cenah, prosim za obilen obisk —

FRANJO STIKLER
Restavracija juž. kolodvor Maribor.

VELIKA IZBRA OTROŠKIH VOZIČKOV DVOKOLES IN ŠIVALNIH STROJEV PO CENI:

**F. BATJEL, Ljubljana,
Stari trg št. 28.**

Sprejme se v polno popravo za emajlirjanje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozički šivalni in razni stroji.

**Mehanična delavnica
Karlovška cesta 4.**

»Tribuna« tovarna dvokolesa
in otroških vozičkov, Ljubljana,
Karlovška cesta.

Franc Brumat

Ljubljana

6—12

Usakovrstno manufakturo
Mestni trg
št. 25, I. n.

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami prepleskano hišo, naj se obrne edino le na domačo tvrdko

Tone Malgaj
pleskar in ličar
Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 6.

Pnevmatike

za avto in kolesa v vseh demizijah, gumijeve predmete, vsakovrstne žice za električno napeljavjo, elektrotehnični material in vsakovrstne potreščine priporoča po najnižjih cenah

11—15

M. KUŠTRIN

Ljubljana

Dunajska cesta št. 20
Telefon štev. 470.

Podružnica: Maribor
Jurčičeva ulica št. 9.

Rapital: 20.000.000 krov.

Rezerve okrog 6.000.000 k.

Slovenska eskomptna bakna

LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 1.

Interesna skupnost s „Hrvats